

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2019 ROK NA TERENIE GMINY PAKOŚĆ.

Załącznik do uchwały Nr III/20/2018
Rady Miejskiej w Pakości
z dnia 27 grudnia 2018 r.

WPROWADZENIE

Wśród różnych problemów społecznych w naszym kraju, jak i gminie występują te związane z narkotykami. Uzależnienie i towarzyszące mu problemy, w tym zachowania kryminogenne, bezdomność, wykluczenie z rynku pracy, prowadzą do marginalizacji społecznej osób uzależnionych. Podejmowanie działań naprawczych, leczniczych, czy profilaktycznych oraz zapewnienie pomocy psychosocjalnej może poprawić osobom szkodliwie używającym narkotyków oraz uzależnionym funkcjonowanie społeczne, jakość życia, a także wpłynąć na podniesienie ogólnego poziomu bezpieczeństwa publicznego.

Wszelkie podejmowane działania są kierowane do szerokiego grremium odbiorców poczynając od dzieci, młodzieży, nauczycieli, profilaktyków, rodziców, osób uzależnionych, czy eksperymentujących, bądź zażywających szkodliwie, po ogół społeczeństwa.

Każdego roku opracowywany jest Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Pakość.

Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020 również wyznacza zadania dla jednostek samorządu terytorialnego w obszarze przeciwdziałania narkomanii.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii uzupełnia się z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Pakość.

Rozdział I

Podstawy prawne programu.

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.).

2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 z późn. zm.).

Zgodnie z **art. 10 ust. 1 przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy i obejmuje:**

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonym uzależnieniem;
2. udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja w/w zadania prowadzona jest w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, uchwalanego przez radę gminy.

3.Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1492).

4.Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pakość na lata 2016-2020 (Uchwała nr XI/101/2016 Rady Miejskiej w Pakości z dnia 26 stycznia 2016 r.).

Rozdział II

Ogólne dane. Wyciąg z „Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Pakość-2018”.

Gmina Pakość zajmuje powierzchnię 86 km². Miasto Pakość jest siedzibą gminy miejsko-wiejskiej skupiającej 16 wsi tworzących 12 sołectw. Gminę zamieszkuje 9 666 mieszkańców, z czego 4048 mieszka w Pakości, a 5582 na terenie gminy (stan na początek grudnia 2018 r.)

Do Szkoły Podstawowej im. E. Estkowskiego w Pakości uczęszcza 221 uczniów, do Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wlkp. w Pakości 466 uczniów, natomiast Zespół Placówek Oświatowych w Kościelcu obejmuje nauką 133 uczniów szkoły podstawowej i 58 dzieci w przedszkolu. W Pakości funkcjonuje Przedszkole Miejskie, do którego uczęszcza 150 dzieci i Przedszkole Hop-Siup z 48 dziećmi. We wszystkich placówkach oświatowych łącznie zatrudnionych jest 113 nauczycieli (stan na 30 września 2018 r.)

W ramach działań profilaktycznych gmina prowadzi dwie świetlice opiekuńczo-profilaktyczne, w Radłowie i Kościelcu (ok. 30-40 dzieci), jedną świetlicę socjoterapeutyczną w Pakości (30 dzieci). Natomiast przy Ośrodku Kultury i Turystyki działa świetlica środowiskowa „Słoneczko” (ok. 25 dzieci).

Według danych Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, w Polsce żyje ok.80 tys. –100 tys. osób uzależnionych od narkotyków (ok.0,22 % populacji). Pamiętać jednak należy, że od narkotyków uzależnia się średnio co 10-ty ich użytkownik, możemy więc obliczyć, że w kraju mamy około 800 tys.-1 mln użytkowników nielegalnych substancji psychoaktywnych.

Szacunkowe dane, jakimi posługuje się KBPN pozwalają określić, że na terenie Gminy Pakość żyje ok. 20 mieszkańców uzależnionych od narkotyków i ok. 200 użytkowników środków psychoaktywnych.

Dane dotyczące realizacji GPPN.

1.Realizatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest Urząd Miejski w Pakości.

2. Czas realizacji programu: od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

3.Współrealizatorzy programu – pedagodzy szkolni, pracownicy Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień, wyspecjalizowane jednostki realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii, pracownicy socjalni i in.

4.W Pakości przy ul. Inowrocławskiej 14 funkcjonuje Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień.

5.Odbiorcy programu – mieszkańcy miasta i gminy Pakość.

6.Partnerzy w realizacji programu: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, policja, służba zdrowia, świetlice dla dzieci i młodzieży, placówki oświatowe, Ośrodek Kultury i Turystyki, kościoły, organizacje pozarządowe.

7. Źródła finansowania programu

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii środki finansowe pochodzące z dochodów z opłat za zezwolenia na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych będą wykorzystane

również na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Na **rok 2019** są to środki planowane w wysokości **9.000,00 zł**.

8. Monitorowanie realizacji programu:

- a) roczne sprawozdanie z wykonania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, przesyła się do Krajowego Biura Przeciwdziałania Narkomanii w Warszawie oraz przedkłada Radzie Miejskiej,
- b) monitoring realizacji zadań zawartych w programie jest prowadzony przez cały rok, wskaźnikami monitoringu są sprawozdania z realizacji zadań, ankiety, raporty oraz bieżący nadzór i wizyty kontrolne.

Rozdział III

Problemy związane z używaniem substancji psychoaktywnych (narkotyki i dopalacze)-wyciąg z „Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Pakość –2018 r.”

1. Łącznie 47% dorosłych respondentów zna co najmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne: narkotyki lub dopalacze.
2. Wśród najczęściej stosowanych w środowisku lokalnym substancji znalazła się **marihuana i haszysz – 26% respondentów zna osoby, które przyjmują te substancje**. Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż w społeczeństwie istnieje szeroko rozpowszechnione przekonanie o nikłej szkodliwości marihuany (najczęściej przyjmuje się ją poprzez palenie suszu).
3. Kolejna najwyższa wartość odnosi się do **dopalaczy (32%)**. 23% badanych przyznało, że nie wie jakie substancje odurzające przyjmują osoby w ich środowisku lokalnym. 13% przyznało, że nie słyszało w ogóle o osobach w ich najbliższym otoczeniu, które przyjmowałyby substancje odurzające.
4. 99% dorosłych respondentów nie wie, gdzie może nabyć substancje psychoaktywne takie, jak narkotyki czy dopalacze.
5. W polskim społeczeństwie oprócz narkotyków i dopalaczy poważnym problemem są również leki dostępne w aptekach. Wiele osób może być także uzależnionych od powszechnie dostępnych leków przeciwbólowych.
6. Wyniki badań przeprowadzonych wśród naszych uczniów wskazują, że generalnie badani uczniowie nie przejawiają problemów związanych z próbami przyjmowania narkotyków lub dopalaczy: SP 4-6: 100%; SP 7-8: 97%; GIM: 95%; PONADGIM: 80%.
7. Substancje, które przyjmowały osoby deklarujące kontakt z narkotykami to głównie marihuana (GIM – 11%; PONADGIM – 20%) i haszysz (GIM – 5%; PONADGIM – 5%).
8. Zdecydowana większość uczniów klasy podstawowych (SP 4-6: 95%; SP 7-8: 94%), klas gimnazjalnych (87%), jak i ponadgimnazjalnych (82%) nie wie, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze.
9. Wśród **starszych uczniów**, w badaniu ogólnopolskim, najpopularniejszą substancją psychoaktywną, jeśli chodzi o użycie **choć raz w życiu**, okazała się marihuana i haszysz (43%). Z kolei wśród uczniów klas 2 PONADGIM Pakość są to zarówno leki uspokajające (18,1%), substancje wziewne (12,1%), jak i marihuana i haszysz (38%).
10. Wśród **młodszych uczniów**, w badaniu ogólnopolskim, najpopularniejszą substancją psychoaktywną, jeśli chodzi o użycie **choć raz w życiu**, okazała się także marihuana i haszysz (25%). Z kolei wśród uczniów klas 3 GIM Pakość są to substancje wziewne (17,1%), później leki uspokajające (22%) oraz marihuana i haszysz (22%).
11. 23% badanych przyznało, że nie wie jakie substancje odurzające przyjmują osoby w ich środowisku lokalnym.

Rozdział IV

Postanowienia końcowe.

1. Podejmować ciągle działania edukacyjno- informacyjne w kierunku podnoszenia poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków zażywania środków psychoaktywnych.

2. Kontynuować działania w zakresie szeroko pojętej profilaktyki uzależnień i poszerzania wiedzy uczniów, w tym na temat szkód związanych z używaniem środków psychoaktywnych (szkody psychiczne, rozwojowe, zdrowotne, prawne)
3. Utrzymywać lokalny system pomocy m.in. poprzez działalność Punku Konsultacyjnego ds. Uzależnień dla osób uzależnionych, współuzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i członków ich rodzin.
4. Realizować programy profilaktyczne, w tym rekomendowane przez stosowne instytucje (PARPA, KBPN, ORE).
5. Uczestniczyć w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych i informacyjnych, które wzmacniają skuteczność innych narzędzi lokalnej polityki wobec narkomanii.
6. Działania edukacyjno-informacyjne kierować do rodziców, nauczycieli. Grupy te mają szczególne możliwości stosowania i wykorzystywania czynników chroniących oraz unikania, eliminowania czynników ryzyka
7. Współpracować z różnymi środowiskami w realizacji zadań związanych z zagospodarowaniem wolnego czasu dzieci i młodzieży.
8. Utrzymywać i rozwijać placówki wsparcia dziennego: świetlice opiekuńczo- profilaktyczne, świetlicę środowiskową, świetlicę socjoterapeutyczną.
9. Podnosić kompetencje przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii.

ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI w GPPN w 2019 r.

CEL GŁÓWNY	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁA POZYSKIWA-NIA WSKAŹNIKÓW	ODP. ZA REALIZACJĘ	KOSZT DZIAŁANIA
<p>I. Poszerzenie wiedzy mieszkańców w zakresie problematyki narkomanii.</p> <p>1.Podniesienie poziomu wiedzy na temat narkotyków i „dopalaczy” i ich negatywnego działania oraz możliwości zapobiegania zjawisku.</p> <p>2. Wzmacnianie postaw społecznych sprzyjających ograniczaniu używania narkotyków.</p> <p>3.Edukacja dzieci i młodzieży.</p>	<p>1. Upowszechnianie informacji o działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień i innych placówek oraz informacji o programach dla osób uzależnionych i współuzależnionych.</p> <p>2.Udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych na temat narkotyków i narkomanii, konsekwencji prawnych, zdrowotnych i społecznych związanych z ich używaniem.</p> <p>3.Wychodzenie z edukacją i informacją na imprezy środowiskowe.</p> <p>4.Upowszechnianie publikacji nt. ryzyka używania narkotyków kierowanych do różnych grup docelowych.</p> <p>5.Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej i poradnictwa w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień.</p> <p>6.Udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom, w których występuje problem narkomanii.</p> <p>7.Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działalność profilaktyki narkotykowej.</p> <p>8.Wspieranie działalności świetlic opiekuńczo- profilaktycznych i socjoterapeutycznej.</p>	<p>1.Liczba osób zgłaszających się do ośrodka zdrowia, punktu konsultacyjnego, pedagoga.</p> <p>2.Liczba kampanii, w których braliśmy udział, liczba współpracujących instytucji.</p> <p>3.Liczba uruchomionych punktów informacyjnych na imprezach środowiskowych.</p> <p>4.Ilość i rodzaj publikacji.</p> <p>5.Ilość udzielonych porad.</p> <p>6.Ilość porad bezpośrednich, telefonicznych.</p> <p>7.Ilość uzyskanych świadectw.</p> <p>8.Liczba uczestników</p>	<p>Informacje z punktu konsultacyjnego, ośrodka zdrowia, pedagoga.</p> <p>Ankiety, wykazy, listy obecności, świadectwa, certyfikaty.</p>	<p>1.GKRPA, koordynator.</p> <p>2.Koordynator, pedagogdy.</p> <p>3.GKRPA, koordynator.</p> <p>4.GKRPA, koordynator.</p> <p>5. Koordynator, terapeuta.</p> <p>6.Koordynator, terapeuta, prawnik, psycholog.</p> <p>7.Koordynator, dyr. placówek oświatowych.</p>	<p>1.000,00</p> <p>500,00</p> <p>3.000,00</p> <p>1.000,00</p> <p>1.000,00</p>

<p>II. Ograniczenie używania środków odurzających oraz ryzykownych zachowań z tym związanych. używaniem narkotyków.</p> <p>1. Zwiększenie zainteresowania rodziców uczniów szkół na terenie gminy Pakość zagrożen jakie niosą narkotyki.</p>	<p>1. Realizacja szkoleń i zajęć edukacyjno-informacyjnych dla rodziców, nauczycieli, m.in. Dopalacze? To nie moje dziecko, Archipelag Skarbów.</p>	<p>1. Liczba szkoleń, warsztatów, liczba uczestników.</p>	<p>Ankiety, listy obecności, sprawozdania.</p>	<p>Koordinator, Pedagogzy, terapeuta.</p>	<p>500,00</p>
	<p>2. Upowszechnianie i wdrażanie wśród uczniów placówek oświatowych programów profilaktyki uniwersalnej oraz programów wczesnej interwencji m.in. Stop dopalaczom, Archipelag Skarbów. Dopalacze, to mnie nie kręci, Nasze spotkania.</p>	<p>2. Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych</p>	<p>Dane od pedagoga, z punktu konsultacyjnego</p>	<p>Koordinator, pedagodzy.</p>	<p>1.000,00</p>
	<p>3. Wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i nauczycieli.</p>	<p>3. Liczba zrealizowanych programów.</p>	<p>Umowy, rachunki.</p>	<p>Koordinator, dyr. placówek oświatowych.</p>	
	<p>4. Upowszechnianie w placówkach oświatowych programów wczesnej interwencji adresowanych do okazjonalnych użytkowników narkotyków (w tym zakup testów).</p>	<p>4. Liczba podejmowanych procedur interwencyjnych.</p>		<p>Dyr. placówek oświatowych, pedagodzy.</p>	<p>300,00</p>
	<p>5. Wspieranie działalności profilaktyczno-wychowawczej w świetlicach opiekuńczo-profilaktyczny i socjoterapeutycznej (pomoc edukacyjna, zakup wyposażenia).</p>	<p>5. Ilość placówek oświatowych objętych programami.</p>		<p>Koordinator, wychowawcy świetlic.</p>	<p>700,00</p>

RAZEM KOSZTY: 9.000,00 złotych

Część kosztów ujętych jest w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok. Dotyczy to m.in. funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień, świetlic opiekuńczo-profilaktycznych w Radłowie i Kościelcu, świetlicy socjoterapeutycznej w Pakości, festynów integracyjnych, zintegrowanych programów profilaktycznych.

Sporządziła: Justyna Kończal
Pakość, grudzień 2018 r.